

Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Autor: Ryszard Siodłowski Data publikacji: 16.03.2022

Szanowni Państwo,

Przekazujemy główne założenia *ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. 2022 r., poz. 583), w zakresie dotyczącym rynku pracy, prowadzenia działalności gospodarczej oraz ubezpieczenia zdrowotnego.*

Pobyt:

- Pobyt obywatela Ukrainy, który wjeżdża od 24 lutego br. do Polski uznaje się za legalny przez 18 miesięcy (nie dotyczy to tych obywateli Ukrainy, którzy już mają w Polsce prawo do legalnego pobytu).
- Obywatela Ukrainy, który wjeżdża od 24 lutego br. do Polski uznaje się za osobę korzystającą w Rzeczypospolitej Polskiej z ochrony czasowej.
- Wjazd obywatela Ukrainy do Polski może zostać zarejestrowany przez komendanta placówki Straży Granicznej podczas kontroli granicznej. W innym przypadku Komendant Główny Straży Granicznej rejestruje pobyt obywatela Ukrainy na jego wniosek, złożony nie później niż 60 dni od dnia wjazdu na terytorium RP.
- Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie wniosku złożonego w dowolnym organie gminy, nadawany będzie numer PESEL. Wniosek jest składany osobiście w siedzibie organu gminy. W imieniu osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych wniosek składa jedno z rodziców, opiekun, kurator, opiekun tymczasowy lub osoba sprawująca faktyczną pieczę nad dzieckiem.
- **Wyjazd** obywatela Ukrainy z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej **na okres powyżej 1 miesiąca pozbawia go legalnego pobytu ustanowionego tą ustawą.**

Praca:

- **Obywatel Ukrainy, który korzysta ze specjalnych uprawnień od 24 lutego br. oraz każdy obywatel Ukrainy, który aktualnie przebywa legalnie** w Polsce może podjąć legalnie pracę u każdego pracodawcy w Polsce lub w rolnictwie bez żadnych dodatkowych formalności związanych z wydaniem zezwolenia na pracę, zezwolenia na pracę sezonową lub zatrudnieniem na podstawie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi. (W stosunku do obywateli pozostałych państw stosuje się przepisy dotychczasowe.)
- **Pracodawca, który zatrudni obywatela Ukrainy lub powierzy wykonywanie innej pracy - ma obowiązek**, zgłosić fakt podjęcia pracy przez każdego obywatela Ukrainy do powiatowego urzędu pracy poprzez system elektroniczny **praca.gov.pl, w ciągu 14 dni od podjęcia pracy. By dokonać w/w zgłoszenia pracodawca lub osoba fizyczna musi posiadać podpis elektroniczny lub profil zaufany.** W powiadomieniu, podmiot powierzający wykonywanie pracy obywatelowi Ukrainy przekazuje:

1) informacje dotyczące podmiotu powierzającego wykonywanie pracy obywatelowi Ukrainy:

- a) nazwę albo imię (imiona) i nazwisko,
- b) adres siedziby albo miejsca zamieszkania,
- c) numer telefonu lub adres poczty elektronicznej o charakterze służbowym,
- d) numer identyfikacyjny NIP i REGON – w przypadku podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą albo numer PESEL – w przypadku osoby fizycznej,
- e) numer wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia – w przypadku podmiotu powierzającego wykonywanie pracy obywatelowi Ukrainy, który prowadzi agencję zatrudnienia świadczącą usługi pracy tymczasowej,
- f) symbol PKD oraz opis wykonywanej działalności związanej z pracą obywateli Ukrainy;

2) dane osobowe obywatela Ukrainy:

- a) imię (imiona) i nazwisko,
- b) datę urodzenia,
- c) płeć,
- d) obywatelstwo,
- e) rodzaj, numer i serię dokumentu podróży lub innego dokumentu stwierdzającego lub pozwalającego ustalić tożsamość oraz państwo, w którym wydano ten dokument,
- f) numer PESEL – o ile został nadany;

3) rodzaj umowy pomiędzy podmiotem powierzającym wykonywanie pracy, a obywatelem Ukrainy;

4) stanowisko lub rodzaj wykonywanej pracy;

5) miejsce wykonywanej pracy.

- Obywatel **Ukrainy**, który wcześniej legalnie pracował (np. zezwolenie, oświadczenia) w Polsce nie musi robić nic by dalej móc legalnie pracować u tego pracodawcy. Jeśli chce zmienić pracodawcę nie potrzebuje do tego żadnego zezwolenia. Wystarczy zgłoszenie opisane powyżej.
- Obywatel Ukrainy, który korzysta ze specjalnych uprawnień od 24 lutego br. oraz każdy obywatel Ukrainy, który aktualnie przebywa legalnie w Polsce **może zarejestrować się w urzędzie pracy jako bezrobotny lub poszukujący pracy.**
- Rejestracja obywateli Ukrainy odbywać się będzie w oparciu o ustawę z dnia 24 lutego 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 kwietnia 2020 r. w sprawie rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy, które będzie stosowane odpowiednio. Osoby te muszą wylegitymować się i potwierdzić swoją tożsamość.
- Jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy mogą rejestrować się kobiety powyżej 60 roku życia i mężczyźni powyżej 65 roku życia.
- Otwarcie rynku pracy dla obywateli Ukrainy umożliwia szerokiej grupie osób podjęcie zatrudnienia, również za pośrednictwem urzędów pracy.
- Obywatele Ukrainy ubiegający się o zasiłek dla bezrobotnych będą podlegali rejestracji na dotychczasowych zasadach.
- Obywatele Ukrainy będą mogli korzystać z usług rynku pracy tak jak Polacy, w szczególności będą mogli korzystać z pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego oraz szkoleń. Ustawa umożliwia obywatelom Ukrainy swobodny dostęp do instrumentów rynku pracy, aktywnych form pomocy oraz skierowania do zatrudnienia za pośrednictwem urzędów pracy.

Prowadzenie działalności gospodarczej :

Obywatel Ukrainy, który przebywa legalnie w Polsce na podstawie ustawy z *dnia 12 marca o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa* lub *ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach* może podejmować i wykonywać działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na takich samych zasadach jak obywatele Polscy. Jedynym warunkiem prowadzenia działalności gospodarczej jest uzyskanie numeru PESEL.

Obywatele Ukrainy mogą na takich samych zasadach jak obywatele Polski korzystać z możliwości ubiegania się środki na podjęcie działalności gospodarczej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Ubezpieczenie zdrowotne:

Każdy obywatel Ukrainy, który znalazł się w Polsce od 24 lutego 2022 roku ma zagwarantowany dostęp do publicznego systemu ochrony zdrowia, na tych samych zasadach co obywatele Polscy. Oznacza to, że może korzystać z podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, wszelkich zlecanych badań diagnostycznych oraz leczenia szpitalnego.